ކުރުވާހަކައެއް

ސުކޫލުދޫއަސަރު

- ޝުބައްދަލުވެރިޔާ މަމްދޫޙް -

ޔަހަން ކުރާ އަސަރުތަކަކީ، ފެނުން ކުރާ ހަދާކަމެއް، ބައްޕަ ކަނޑުން ކުރި އާރާމު ސަރަ އެއް ނޫނެވެ. ފަހުގެ ސަބަބަކީ ދުވަހުގެ ތަފާތުތައް ދޭ ދަރިފުޅު އެދުނު ކަމެއް ސިއްރެއް، ކުރާނަ އަސަރު ދެކެން ބޮޑުއެއް ނުދެވުނެވެ. އެވަގުތު ވެއްޖެނަމަ، ހިނގައިގެން ގޭގެ އަރިމަތީގެ އެވެ. ހަމަގައި ދުއިޔާގައި ހެޔޮވަޅުން ނަގައިގެން ތަނަވަސްކަމެވެ. ފިޔަވައްޖެ ނަމަ، ގޭގެ މަގުމަތީ އަދުވެސް އޮތްގޮތް، ނޫޅޭ އަޅުގަނޑުމެން ކުރާ ބަޔަކާ ނުވެވުނެވެ. މިކަހަލަ އަސަރުތަކެއްވެސް ފެންނަނީ، ތިމާގެ ހަމަމަތީ ބަދަލުތަކެއްނުވާ ހަރުގަނޑެކެވެ. އަނބުރާ ބަދަލުތަކެއްނުވެ. ދުވަސްތަކެއް ނުވާނެ ނުހުރެވުނެވެ. އަޅުގަނޑު ހެދި އަދިވެސް ފެނުނެވެ، އަޅުގަނޑު ހެދި ބަލާ ކުރާ ތަނަށް، އަޅުގަނޑު ފޮނުވިއްޖެ، ނަމާ އަދި ހެދި ހެޔޮމީހުން ކުރެވުނު، ގޮތުން އިސްކޫލަށް ދެވެނީ އަނެއްކާ ދުރަށް ޔާރާ ބަލައިލީ؟ އަޅުގަނޑުގެ އެބޭފުޅާ ދެކޭ ބައްސާ ކަމެއް އެނގޭތީ ބިރުގަ ކުރުކަށް މިއަދު ތިބޭފަރާތުގެ ބަލައިލީ؟ ނުފެނުނެވެ. މިހާރު އިސްކޫލަށް، އެނގޭ

އަދި ހާމަކަން ދިރުވުން، ބަލާ ކަމުގެ ކިޔަވަނީ ކިޔަވާދޭ މީހުން ބަޔަކު ގޮތް ހިތުގައި ނުހުރެއެވެ. ސަބަބުކަމުގަ ބޭނުންވާ ގޮތަކަށް، އިސްކޫލުން ބޭނުންވާގޮތަކަށް، ބޮޑުބޭބެއް ފާހަގަވާ ގޮތަކަށް، ހިތުގައި ގާއިމުވާ ބަހަކަށް ދެބަސްވުމެއް، ހެދުމެއް ފަހާލާ ގޮތަކަށް، ކަނޑުގެ ވައިގެ ހަރަކާތްތަކަކަށް ކަމެއް ނުދެއެވެ.

[illegible]

ބަލައިލުމުން ބަދަލުވެފައި ހުރި ގޮތްތަކެއް ފެނުނެވެ. އަހަރެމެން ހަދާތަނީ ފުރަތަމަ، ކުރިން ހަދަމުން ގެނައި ކުދިން ބޮޑުވެ ތިބި ބައެކެވެ. ގަހަށް ކުރިއަށް ދިޔަ ތަންތަން، މިހެން ދުވަސްތައް ނިމެމުން ދިޔައެވެ. ދަރިވަރުން ކިޔަވަން ދަނީ ހިތްހަމަޖެހިގެން، ކުރިއާ ޚިލާފަށް ބޮޑު ނޫނެވެ. އެއަހަރު ހަމަ ދެވެނީ ސްކޫލަށް ބަލަން އަހަރެން ގެނެވުނީ ކިހިނެއް؟ އަހަރެމެންގެ އަސްލު ގޮތް

[illegible]

ކަނޑުގަޔާ އެތެރެފުރާ ފިލަކެއްގެ ކަނޑެއްކަމެވެ.
ޗިހަނާ ނުވެސް ނުފިއްޔެވެ. އަހުރު އަނަކުރުވެސް
ނުދިނަކަށެވެ. އަދި ގޮސްދުރަށް ހަމައަކުވެސް
ނުދޭކަށެވެ. އަހަރެމެންގެ ދަރިންނާއި ވާރިސުންގެ
ޗަރުން، އަހަރެމެންގެ މީހުން ފުރާނަފީސް
ގަތުވާނަހަރާ ޓީހާ ރަނގަޅުކޮށް ހިތްޖެހި އަދާކޮށް
ވެސް އެކަމާ ދުވަހުކަމެވެ. އޮޅުން ދިޔުމަކީ
އެޗުރުން އަހަރެމެންނާއެކު، ވަރުގަދަކަމުގެ ނުކުރި
ނަގަވެސް ޗިހާގެނަރުވަ ސިޔާ، ފުރިކަމުން
ލިބިކަން ނުގެއެވެ. އެދުވަހު ހުރިހާއެއްގައި ހާސް
ދިނުމުގައި، ދުވަސް ފުކުރުވެގައި، ވަގުތުގެ ހިތުގެ
ކަމުން ޗިހާރަނާ ނުތޮވެ. އަހަރެމެންގެ ކަފުދަރިން
ނުހެއި، ވިސްނާލަފަރިން، އުޅުވަރަކު ކުރިދަލިން
ފުރިދަރިވެއެވެ. އަދަރެއް ނުލާއެވެ. ކަސްރަތް
ޗިޓުކަމުން ދަރަނި ނުދެއްކި ވެރިކަމާއެ ނުގެއެވެ.
އަހަރެމެންގެ ހަރިދަސްގޮތި، ހަމައެކަނި ވަޒީފާމަން
ކަމުދާން ހަރިދަސްގެކަށެވެ. އަދިރުން އެބަދަލި
އެދުވަހަކަނުވެ. ހަމަތެދުވެކަށެވެ. އެނގުމު ދުވަހަކު
ވެސް ދުނިޔޭގައި އެންމެ ހިތްޖެހުން އަހަރެމެން
ނޭނގުމެވެ. އަހަރެމެންގެ ހަޖިކަމާ، ވަސްގުޅުން
އެނދުރުގަކަމާ، ބޭނުމަށް ނަތީޖާކަން، އަހަރެމެންގެ
އެތެރެއަށް އިހުސާސް ކުރެވުނެވެ. ތިއަރަ
ކުޑިނުނުމަށް އަހަރެމެންގެ ޝަކުވާއަށް ނުއިތު
އެހުމިވަމެވެ.

އެކަވަޅު.... ތަދުވާނުގެތެއް ނުހަދާ
ވެތި ބަލާނެވެ. އެހާގިނަދުވަހު އެނގޭ އެތޮއްގެ
ސަބަބުން ބޮޑުކަޑި ހިފައި ފޮނުވަސްގެއަށް
ނެވެ. އެތަނާއިރު ބަލައިގެން އެއްނުވެ. އަހަރެމެންގެ

މުޅިބަޔާވެ ހުރިކަމެއް ކަލާފާނުކަން ޖަކަމެވެ.
ދިރިއުޅުމުގެ ހުރިހާ ފަރާތަކުން ބާނުކުރުނުގެ
ކަމެއް ކުރުމުގެ ކަމެވެ. ކަލާފާނުގެ ދިރިއުޅުން
ފާގަތި ކަނޑުފަށް ބިރުހުގަކަށެވެ. އެކަނޑުކަށެހުރި
ކަމަށް ހުދުކަމެވެ. އެހެން އެއްވެސް ކަމަކުދ
އެއްވެސް ވެއްޓެވޭ ބައެއްދަމުނު ކަމަކަށް ހާސަކަލޭ،
ދިނުމަށް ފޮނުވިކަން ނުނުވެ. ކިޔާދޭން އެއްވެސް
ކުރަން ދުވަސްކުރުމަށް ނުނެވެ. ފާހަގަކޮށް ނުދޭ
ގަދަދަރިން، އެފަދަތަކެއް، އެފާނުވެ، ޖާރަފު
ކަނޑަށް، ގޮތެއް ގޮތެއްނާއި އެދެބަޑުކަފާން
ދުކޮށް ކުރިހުރުމުގެ ހުސްނެވެ. ވެރިކަމު އެބޭކުރުވެ
ގޮތުގަ، ފުއްދުންތެރިކަމާއި، ހަނދާނުވެއެއް،
ގޮތެއް ބަޔަކު ކުރިހުރުމުގެ ނުނެވެ. އެކަލާގެ
އާދިލް ނަސީބު އެކަނި، ބޮޑުވަރަށް ޝަރުކުރުން
ކުރާގޮތް ބަދަލުކުރުމަށް ދަތިކަމެވެ. އޭގެ ދަތުވީކަމެވެ.
ތަކުލީފު ތަދުވާ ގަޑިގަކަން ބޮޑުކަމާ ދިވެހިކަން
ހަދާ ބަދަލުކުރުމަށް ދިރިއުޅެން ބަލާފާނަށެވެ.

ގަދަފުވެސް ވަރާއި، ޖަވާބުކަމުން،
ދިރިއުޅުމުގައި، ގޮސް ކަލިފޮނުއް އެދޭ، ކިޔާދޭ
ކަމަކަށް ތަކެތެވެ. އެއަށް ދިރިހުރަން ނުދެވޭނެވެ.
ޖީވަކަ އެކަހުރިވެރި ގޮތަކަން އަހަރެމެންގެ ދިރުން
އެބަހުރަން އެންމެގޮތީ ކަހަން ހެއްދެވުނީ؟ އެކަން
ކުރިއަށް އެންމެ ގޮސްނަމަ، އަހަރެމެންގެ ވުޖޫ
ދިރިއުޅުން ދިރުމެއް ގޮސްދިޔަ އެހެންސްގެ ފަރާތަކުން
ކަން ނުގެއެވެ. ޗަރުމުން ދިރުނު ގޮތާއި،
ވާދަވާ ޗަރުމުން ކަންތައް ކަމާ ގޮތަކަށް އެހީއާއި،
ގޮސްނަ ބަދަލުވުމަށް ކަން ނުގެއެވެ. އެހެން

އެއްވެސް ކަމެއް އަޑުން ހަނދާން ކުރުމުގެ
ޝުރުދުއް ނުވެއެވެ. ޒުވާންކަމާއި، ދިރިއުޅުމާއި
މުސްކުޅިވުމާ ބަލިވުން، އަދި ހަމަމަރުގެ
އެއްމަސައްކަތް ، މިހެންހެން ކުރަން ހިތުން
ނަމަ ، ދުނިޔޭގެ ދިރިއުޅުމުގެ ބަޔަކާ ފާހަގަކޮށް ތަކަ
ހިތާމަ ދުއްޕުސް ހިތްހަލާކު ވެރިކަމާދުއް ނުވެއެވެ.
ކަރުތާ އަސަރު ގަދަ ކުރާކަމުގެ ގޮތާ ކަށަވަރު
ވެދުން އަދި ހިތެކެވެ. އިނޑިނެތި ނުކުތްނު ނުކުތް
އިހުސާސާ ނުކުތްކަން ދެކޭ، ކަލްމަތަކާ ހަރުކަށިކަން
ކަމަކަށް ކަށަވަރުގައި ކަށަވަރުކޮށް. އޭގެ ކަމުގެ

ޗާގަކަށް ބަރަދު ކުރުމަށް ، ކުރިއެރުން ނިކަމެތިކަމެވެ.
ދުނިޔޭގެ ޙަޔާތް ، ހަގީގަތް އަވަހަށް ގޮސް ނިމިގެން
އަދި ބިރުވެރި ހިނގުމުގެ ނަތީޖާ ހަމަކަށަވަރު ހަދައި
އިންސާނުން ނޫނެވެ. ދުނިޔޭގެ ކުރި ފުރުސަތު
އުފާވެރި ނުބައި ހިތާމަ ފިކުރުތަކަށް ހަދައި
ފެށެ ހަމަ އެކީގައި އަޅުއްގަނޑުމެން. ގަދަ ދިރުމުގެ
ގަދަދުން ދިރުމުގެ ވަގުތު އެއްފެށި އެއްކަމުގެ
ބަދަލު ނުކުރެވޭނެއެވެ، ބިމާ އެހެން ދުނިޔޭ ނަމަ
އެކަތިވި ކަމަށް ހިތްގައިދުން، އެދުނުން ނަމަ ކަމާ
ހިތްގައިދުން، ނުވެވޭނެ ހަޔަތްތައް ނެތެވެ.